

49597

XA 124246

Hortny Miksa-Tudományok
 KÖNYVTÁRA
 SZÉGED
 1978

Bozó!

SZENTHELYI-MOLNÁR ISTVÁN
 AZ ÉDESANYA ÉS A GYERMEK
 SZOLGÁLATA

Szenhelyi-Molnár István

**AZ ÉDESANYA
ÉS A GYERMEK SZOLGÁLATA**

**Katolikus szülésznők, anya- és csecsemővédőnők
könyve**

Dr. BEREZ JÁNOS

**egyetemi nyilv. r. tanár, női klinikai igazgató,
felsőházi tag előszavával.**

Árpád Nyomda és Könyvkiadó kiadása.

SZEGED, 1938.

Nihil obstat.
Szegedini, 15. Sept. 1938.

Stephanus Kiss
censor.

Nr. 2500/1938.
Imprimatur.

Julius m. p.,
episcopus.

49597

Előszó és bevezetés.

XIA 124246

SZTE Egyetemi Könyvtár

J000849720

ELŐSZÓ.

Anyaság, gyermekáldás, családvédelem komoly és égetően fontos kérdések. E téren a mai állapotok sok tekintetben komoly, sőt gyökeres változatra szorulnak, mert ha az anyai hivatást, a gyermekáldást és a magyar családot nem tudjuk minél előbb visszahelyezni a krisztusi erkölcsök ragyogó fényébe, a pusztulás veszélye fenyegeti már az amugy is eléggé megritkult magyarságot.

Mindnyájunk szent kötelessége közreműködni hazánk újraépítésében. Szép feladat vár e téren a szülésznőkre is; nélkülük a modern családvédelem alig képzelhető el. Nekik kell az anyaság és gyermekvédelem első apostolainak lenniök. Hogy milyen lelkiülettel végezzék e magasztos munkát a katolikus szülésznők, erre ad komoly útmutatást Szenthelyi-Molnár István könyve. Nagy szükség volt már erre, mert igen sokszor hallunk és olvasunk mostandában hivatásukról megfélelkezett szülésznőkről. Hivatásáról pedig csak az feledkezik meg, aki megfélelkezett Istenről is, mert hivatásszeretet, kötelességteljesítés és lelkiismeretesség csakis Istenbe vetett hitből, vallásosságból erednek. Ezeket semmiféle emberi paranccsal, törvénnyel kikényszeríteni nem lehet.

Szeretném e könyvet — mely komoly, vallásos lelkiületet ébreszt az olvasóban — odaadni minden katolikus szülésznő kezébe, hogy tanulságait mélyen és kitörülhetetlenül lelkébe ültesse.

Bár a könyv elsősorban szülésznők számára

készült, az anya- és csecsemővédők is lelki haszonnal olvashatják.

A jó Isten áldása legyen e könyv olvasóin és terjesztőin.

Szeged, 1938. május 29.

Dr. Berecz János
egyetemi nyilvános tanár,
női klinikai igazgató,
felsőházi tag.

Bevezetés.

Kedves Testvér!

Ez a kis könyv segítségedre akar lenni, hogy szülésznői hivatásodat egész szívvel-lélekkel betölthesd. Megtanít arra, hogy miként gondolkozzál helyesen a fölséges Isten terveiről, a női hivatás legszentebbikéről az anyaságról, a gyermekáldásról s hogyan jársz el munkakörödben, hogy se az égi, se a földi törvényekkel és saját lelkiismeretteddel összeütközésbe ne jöjj. Tudj örülni minden anyaságnak és minden gyermeknek. Lásd meg az emberi élet ezen csodálatos megnyilvánulásában az élő Isten kezét, pályádban az Ő akaratának teljesítését, földi célod betöltését és az örök boldogságot kiérdemlő eszközt. Ha ily nemesen gondolkozol hivatásodról, akkor minden jól végzett munkád után béke és megnyugvás szállja meg lelkedet. A nyugodt lelkiismeret pedig a legnagyobb kincsek egyike a földön.

Én, mint katolikus pap hivatásomnál fogva falun és városon, templomban, háznál, kórházban számtalanszor találkoztam szülésznőkkel s láttam, hogy egy lelkiismeretes szülésznő mennyi jót tehet s viszont egy lelkiismeretlen — mert sajnos ilyenek is vannak — mily sokat ronthat.

A lelkiismeretes szülésznő a szülőanyák és gyermekeik valóságos őrangyala s kezük nyomán élet fakad, míg a lelkiismeretlen szinte a pokol fejedelmének csatlósa, kinek földi tragédiája legtöbbször a börtönben végződik, de hátramarad még ekkor az igazságos Isten ítélete. Talán utób-

biakra szól a magyar közmondás: „Sok bába közt elvész a gyerek.“ T. i. a sok rossz, lelkiismeretlen bába közt.

Hiszem, hogy Te Kedves Testvér a lelkiismeretes csoportba akarsz tartozni, ha talán eddig nem is ott voltál. Ezért vedd és olvasd szeretettel ezt a könyvet, ne csak egyszer, hanem sokszor és szinte kívülről tudjad. Ami benne van, az mind az Anyaszentegyház szent szellemében íródott.

A könyvet szeretettel ajánlom az anya- és csecsemővédőnőknek is (Országos Stefánia Szövetség védőnői, Zöldkeresztes védőnők), akik működési körükben bizonyára hasznát vehetik.

Kötelességemnek tekintem, hogy ezúton is hála köszönetemet nyilvánítsam *Dr. Berecz János* egyetemi tanár úr Öméltóságának, aki szives készséggel vállalta a könyv előszavának megírását.

Köszönetet mondok *Dr. P. Müller Lajos S. J.* szemináriumi rektor úrnak, aki szives volt kéziratomat átnézni és bölcs megjegyzéseivel elfogadhatóbbá tenni; továbbá kedves barátomnak *Dr. Dubrauszky Viktor* orvos, női klinikai tanársegéd úrnak, aki az orvostudományt érintő részek megírásánál szolgált szakszerű és részletes felvilágosításokkal.

Hivatásodat ha e könyv szerint töltöd be, munkád elvezet Istenhez, a vallásosságához, ez pedig földi és örök boldogsághoz.

Szeged, Szent István évében május 25-én.

Szenhelyi-Molnár István.

Szent az anyaság!

A gyermek az Isten szent ajándéka.

Szent az Anyaság!

A nőnek Istentől rendelt legszentebb hivatása az anyaság. Szíve alatt folytatódik a teremtés fontos csodája, amikor ott új élet indul meg. Épen ezért az anyaság szent és tiszteletreméltó.

Mi magyarok tiszteletből szülőanyánkat „*édesanya*“-nak mondjuk.

Az anyák iránti tiszteletet maga Isten ültette emberi természetünkbe.

Már a *pogányok* is tisztelettel tekintettek az anyára és még a háborúban is megkímélték annak a nőnek életét, aki szíve alatt vagy karján gyermeket hordozott. Nem lehet meghatódás nélkül olvasni a következő eseményt.

Krisztus előtt 218-ban Hannibál a hatalmas és kegyetlen pún vezér katonáival Afrikából az Alpes hegységen át Itália földjére ment és útközben mindent elpusztított, de amikor a Pó folyónádasáiban egy kis kunyhót pillantott meg, előtte egy jajveszékelő édesanyával, aki kétségbeesetten ölelte magához siró kicsinyeit, torkaszakadtából odakiáltotta katonáinak, hogy ne merészeljék bántani az asszonyt és gyermekeit. Sőt még öröket is rendelt melléjük, hogy oltalmazzák őket míg a katonaság elvonul. Ime a pogány pún katonák mint egy díszőrséget állottak az anya és gyermekei előtt.

A régi rómaiaknál a liktorok (rendőr-féle közegek) ugyanúgy tisztelegtek az áldott állapotban lévő asszonyok előtt, mint ahogyan az állam legelső főtisztviselőinek a konzuloknak.

A *zsidóknál* szégyen volt, ha az asszony

nem lett anyává. Az ószövetségi Szentírásban olvassuk Sámuel anyjáról és Keresztelő Szent János anyjáról, hogy mily buzgósággal könyörögtek Istenhez, áldja meg őket gyermekkel, tüntesse ki őket az anyai méltósággal.

Hát ha a pogányok és a zsidók így megbecsülték az anyai méltóságot, mit mondjunk akkor a *katolikus Egyháznak* az édesanyák iránti tiszteletéről! Ez a tisztelet magától Krisztus Urunktól ered, mert *az édesanyai méltóság akkor lépett a legmagasabb fokra, amikor Ő a második isteni személy a Szentlélek ereje által a Boldogságos Szűz Mária szive alatt emberi tes'tet és lelket vett föl „És az Ige testté lőn és miköztünk lakozék.“* (János 1. 14.)

Az Egyház valahányszor az égi édesanyát a Boldogságos Szűzet ünnepli, egyúttal a földi édesanyák tiszteletét is tanítja, mert minden Mária ünnep *„anyák napja“*. *Aki a Szűz Anyát igazán tiszteli, az lehetetlen, hogy ne szeresse és becsülje a földi anyákat.*

Az anyaság áldozat és hőssiesség, melyet amint a Boldogságos Szűz Istentől szeretetből és engedelmességből elfogadott, el kell fogadnia minden asszonynak. Ezen kitüntetés elfogadóira áldás, az el nem fogadókra büntetés száll sokszor már itt e földön. A makói katolikus temetőben van egy emlékmű, mely a keresztet hordozó Üdvözítőt ábrázolja, alatta pedig ez az felírás olvasható: „Az elfelejtett anyák emlékének.“ Ez bizonyára azt akarja jelképezni, hogy az anyák áldozatos és sokszor hősiességgel szeretetük gyakorlásában csak a keresztet hordozó Krisztustól nyerhetnek erőt s ha a gyermekek el is felejtik őket, Ő nem feledkezik meg róluk.

Az anyaság hivatás. Nincs talán szebb látvány, mint az a kép mely a Boldogságos Szűz Anyát ábrázolja karján a kisdéd Jézussal. Mily bájosan fejezi ki ez a kép az édesanyák hivatását! Hiszen az ő hivatásuk is az, ami az Isten szülőjé volt, az Isten Gyermekeit, gyermekeit nevelni. Az Egyház október 11. napjára külön ünnepet rendel: a Boldogságos Szűz anyaságának ünnepél, hogy ezáltal külön is hirdesse, hogy az anyaság szent.

Tehát *a szülés szent cselekménye a nőnek.* Krisztus Urunk is igénybe vette az anyai testet, amikor a Szent Szűz szíve alatt lakozott kilenc hónapon át. Ezért tudjuk mi katolikusok oly tisztelettel és imádságos lelkülettel mondani az Üdvözlégy szavait: „Áldott a Te méhednek gyümölcse Jézus.“

Kedves Szülész nő Testvérem! Amikor szülő anya ágya mellett állsz, ezektől az istenes gondolatoktól légy áthatva. Munkád előtt fohászkodj Istenhez, kérd a Boldogságos Szent Szűz pártfogását. A kis Jézus születésekor az ég angyalai énekelték Isten dicsőségéről, most pedig a te lelkedben csendüljön fel ez a szózat és örülj, hogy egy emberrel több hirdeti az Isten dicsőségét.

A gyermek az Isten szent ajándéka.

Ezt a magasztos felfogást fejezi ki a magyar nyelv is, amikor a szíve alatt sarjadzó életet hordozó nőt „*áldott állapot*“-ban lévőnek mondja. Valóban áldott ez az állapot, mert egy új, Isten képére teremtett hallhatatlan lelket hordoz az anya. Egy életet, melyben folytatódik a szülők múltékony élete, mellyel gyarapszik Szent István országának

megrítkult erdeje és az Anyaszentegyház virágos kertje.

A gyermekeket már a *jobb érzésű pogányok* is megbecsülték. A művelt római nép történetében olvassuk, hogy amikor az egyik legelőkelőbb úrnő Kornéliát meglátogatta barátnője, — beszéd közben állandóan saját ékszereit dicsérte. Majd arra kérte Kornéliát, mutassa meg ő is az ékszereit. Erre a derék édesanya bevezeti gyermekeit és így szól: „Nézd, ezek az én legszebb ékszereim . . .“ Igen, a romlatlan lelkű ember ma is csak megerősítheti a római pogány édesanya szép hasonlatát.

A Szentírás lapjai a *választott zsidó nép* rajongó gyermekszeregetéről beszélnek. Az asszonyok sírtak a gyermek után. Mily epedve imádkozik *Anna asszony* gyermeke születése előtt az Urhoz: „Seregeknek Ura, ha megtekinted s meglátod szolgálód nyomorúságát s megemlékezel rólam s nem feledkezel el szolgálódról s fiú magzatot adsz szolgálódnak: akkor az Urnak adom őt élte valamennyi napjára,“ (Kir. könyve I. l., 11.) Mennyire örült *Szent Erzsébet* Keresztelő Szent János születésén. A *zsoltáros* pedig mily szép szavakkal magasztalja a gyermekáldást, amikor így ír: „Feleséged olyan lesz, mint bőventermő szőlőtő, házad oldalán; fiaid, mint olajfa csemeték veszik majd körül asztalodat. Ime, ilyen áldás éri azt az embert, aki féli az Urat.“ (127. zsoltár 3—4.)

Lássuk most az *Ur Jézus fönséges tanítását* a gyermekekről. A végtelen szeretet sugárzik az Ő szavaiból: „Hagyjátok a gyermekeket hozzám jönni és ne tiltsátok el; mert ilyeneké az Isten országa.“ (Lukács 18, 16.) Majd más helyen azt mondja a gyermekekről, hogy aki őket befogadja

Őt fogadja be. (Máté 18, 5.) Óva int a kicsinyek megbotránkoztatásától, amikor így szól: „Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsinyek közül, kik Én bennem hisznek, jobb volna annak, hogyha malomkövet kötnének a nyakára és a tenger mélységébe merítenék.“ (Máté 18, 6.) Gyermeklelkületet kíván a tanítványoktól, amikor elébük állít egy kisdedet és mondja: „Bizony mondom nektek, ha meg nem változtok és nem lesztek mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába.“ (Máté 18, 3.)

Ha tehát az Ur Jézus így beszél a gyermekről, akkor a gyermek valóban az Isten szent adománya.

Jó katolikus családokban Isten látogatásának tartják a gyermekek születését. Borromei Szt. Károly szüleiről olvassuk, hogy valahányszor gyermekük született, fényes családi ünnepeket rendeztek. Ilyenkor gyönyörűen felvirágozták és kivilágították lakásukat, lovagi tornákat, tűzijátékokat rendeztek, nagy lakomát adtak és összes családjeiket gazdagon megajándékozták. Egy ilyen nagy ünnepség után az édeasatyától az egyik hercegi rokon megkérdezte: „Ugyan miért volt nálatok az a feltűnő ünnepély? Az atya azt felelte: „Mert a legnagyobb Ur járt nálunk.“

— Csak nem a spanyol király?

— Nem, nem bizony! Hanem Őfelsége a királyok Királya a magas mennyországból!

— Hogy hogy!?

— Igen! És szeretete jutalmául ismét megajándékozott legnagyobb kincsével.

— Hát ugyan mivel?

— Egy kis gyermekkel, akinek a keresztség szentségében a Károly nevet adtuk.

Borromei Szt. Károly atyjának lelkéből a krisz-

tusi tanítás nyomán fakadtak e gyönyörű szavak. Adja a jó Isten, hogy minden családban ilyen hamisítatlan, krisztusi fölfogás uralkodjék az Isten adományáról a gyermekről.

Az édesanya és a gyermek lelke.

Az édesanya lelke.

Tudod, hogy az ember testből és lélekből áll. A test mulandó, a lélek halhatatlan s mindennél fontosabb, „Mert mint használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja?” (Márk 8, 36.)

Bár a szülés természetes folyamat nem pedig betegség, mégis sosem lehet tudni, hogy szülésnél nem áll-e be valamely súlyos komplikáció, amelyből kifolyólag az anya élete gyermekéért áldozatul esik. Azért amennyiben alkalmad van hívd föl a leendő anya figyelmét, hogy végezze el gyógyását és áldozását, mert így lelkileg is megnyugszik és megerősödik ami a szülés kimenetelére csak jó hatással lehet. Mondd meg neki, hogyha nehezebbé esnék elmenni a templomba, a lelkiatya nagyon szívesen kimegy a házhoz is a szentségeket kiszolgáltatni.

Ha a szülésnél azt látnád hogy az anya élete valamely komplikáció folytán súlyos veszedelemben forog, akkor tartsd te is lelkiismeretbeli kötelességednek, hogy a beteg hozzátartozóit figyelmeztess a veszedelemre és föltétlenül papot hívjanak. Ilyenkor terítsd le az asztalt fehér abrosszal, tegyél rá feszületet, két gyertyát, egy kis tányérban kevés sót, vattát, kenyérbelet és egy pohár vizet.

Ha a baj oly hirtelen áll be, hogy nincs idő papot hívni, esetleg nincs is pap a közelben, akkor te légy segítségére a beteg lelkének megmentésében, hiszen tudod, hogy ilyenkor mindenki fejét veszti, hát legalább te maradj erős. Indítsd föl a beteggel a tökéletes bánatot az összes bűnei

fölött, nyujtsd oda a feszületet s mond vele: „Ó Istenem teljes szívemből bánom minden bűnöm, mert azokkal Téged végtelenül jó és szeretetreméltó Istenemet megbántottalak, erősen fogadom, hogy többé nem vétkezem és a bűnre vezető alkalmat elkerülöm“. Vagy: „Istenem légy irgalmas nekem bűnös szolgálódnak.“

Azt az ostobaságot pedig, hogy „a beteg megijed“ ne hidd el, mert ezt csak lelkileg műveletlen emberek szokták mondani. *A lélek megnyugvása a testnek is föltétlenül javára válik.*

Ülj csak le szépen nyugodtan a beteg mellé, beszélj neki szeretettel az Isten jóságáról, szólj az Úr Jézus végtelenül nagy és önfeláldozó szeretetéről, az Ő szenvedéséről, az emberi lélek halhatatlanságról, a beteg saját lelkéről, a szent gyónásról, az erősek kenyeréről az Oltáriszentségről. Meglátod mily hálás lesz a beteg. Mondjad neki, hogy az Úr Jézus amikor a földön járt mennyire szerette a betegeket, mennyit meggyógyított *s most is ugyanúgy szeret minden beteget s éppen ezért rendelt külön szentséget a betegek számára, hogy lelki testi szenvedésüket enyhítse, meggyógyítsa.*

Ime mennyi jót tehetsz az édesanya lelke érdekében!

A gyermek lelke.

A gyermek, helyesebben ujszülött lelkéről a keresztség szentségében történik gondoskodás. Ha a gyermek megszületett mielőbb gondoskodni kell arról, hogy a keresztség szentségében részesüljön, mert nagyon sokszor szinte hajszálon függ élete.

A keresztség szentsége.

Mi a keresztség?

A keresztség az első és legszükségesebb szentség, a többi szentségek kapuja és alapja, melyben a vízzel való leöntés és ennek megfelelő szentségi szavak a lelki ujjászületés kegyelmét adják meg az embernek.

A keresztség szükségessége.

A keresztség kötelező voltát Krisztus Urunk rendelte mennybemenetele előtt, midőn így szólt tanítványaihoz: „Elmenvén tehát, tanítsatok minden népet megkeresztelvén őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében . . . aki hiszen és megkereszteltetik üdvözülni, aki pedig nem hiszen elkárhozik. (Máté 28, 19. Márk 16, 16.) A keresztség Krisztus tanítása szerint *feltétlenül szükséges* az üdvösségre: „Ha valaki újra nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be az Isten országába. Ami a testből született test az: és ami a lélekből született, lélek az. (János 3, 5—6.)

Mi lesz a keresztség nélkül elhalt kisdedek lelkével?

Ezek számára szent Tamás szerint Isten külön helyet készített, ahol nem látják ugyan Őt, de mégis bizonyos természetes boldogságot élveznek. Ez a boldogság azonban távolról sem közelíti meg az örök üdvösség boldogságát.

A keresztség hatásai.

A keresztség eltörli az eredeti bűnt, minden más bűnt, továbbá a bűnök büntetését, úgy az örök, mint ideig tartó büntetést. Beleönti lelkünkbe a megszentelő kegyelmet s ezzel együtt a hit remény és szeretet természetfölötti készségeit, valamint a Szentlélek ajándékait, végül eltörülhetetlen jelet nyom a lélekbe, mely által a megkeresztelt ember tagja lesz az Anyaszentegyháznak s alkalmassá válik a többi szentségek fölvételére.

A keresztség szentségét természetesen csak egyszer lehet fölvenni, mert: „miként nem ismétlődhetik az anyától való születés: úgy a keresztség sem“ mondja Szent Ágoston.

Mi a keresztség anyaga?

Érvényes anyag. A keresztség anyaga a víz, még pedig érvényes anyag mindaz, amit a közfelfogás víznek tart: folyók, tavak források vize, tengervíz, ásványvíz, esővíz, hóvíz, megolvadt jég sőt még a vegyi úton előállított víz is. (A zavaros sáros megáporodott víz is érvényes anyag.)

Érvénytelen anyag. Érvénytelen anyag mindaz, amit az emberek nem tartanak víznek: tej, leves, bor stb.

Az ünnepélyes, tehát a pap által kiszolgáltott keresztségnél a nagyszombaton s pünkösd vigiliáján megáldott szentelt vizet használják. A *szükség esetén* kiszolgáltott keresztséghez, ha nincs kéznél szentelt víz bármilyen közönséges vizet is lehet használni.

A keresztség alakja.

A keresztséget úgy kell kiszolgáltatni, hogy a keresztelendő fejére, azaz a homlokára kereszt alakban háromszor vizet öntünk oly bőven, hogy a víz folyjon s közben e szavakat mondjuk: *Én Téged megkereszteltek az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében.*

Tehát jegyezd meg jól ezen krisztusi szavakat, se el ne vegyél belőle, se hozzá ne tégy egy betűt se. Mikor keresztelsz a szavak előtt hozzá mondod a gyermek nevét is. Pl. István én megkereszteltek stb. De ha nem mondanál nevet, akkor is érvényes a keresztség.

Mikor kell a kisdedeket megkeresztelni ?

Az egyházi törvénykönyv előírása szerint az újszülötteket *mielőbb* meg kell keresztelni. Erre figyelmeztess te is a szülőket, mert könnyen súlyos bűnt követhetnek el, ha hosszabb ideig halogatják a kisdéd megkereszteltetését, főleg ha a gyermek gyenge s így élete veszélyben forog.

Ha nagy az életveszedelem rövid halogatás is súlyos bűnt jelenthet. *Legjobb a kisdedet mindjárt születése napján vagy másnap megkereszteltetni.*

A keresztszülők.

Ősrégi szokás szerint a keresztség szentségét keresztszülő jelenlétében szolgálja ki a pap. *A keresztszülő kötelessége ügyelni arra, hogy keresztgyermek jó katolikus legyen.* Ezért vigyázni kell arra, hogy hitét szerető és gyakorló katolikust hív-

janak meg e tisztségre. A keresztszülő és keresztyermek között lelki rokonság jön létre.

Keresztszülő általában egy legyen, legfőljebb kettő, ezek közül az egyik férfi, a másik nő.

Ki lehet keresztszülő ?

Keresztszülő *érvényesen* csak az lehet, aki :

1.) Meg van keresztelve, értelmét használni tudja s szándéka van ezt a tisztséget elvállalni.

2.) Nem tartozik semmiféle eretnek vagy szakadár felekezethez s nincs bírói ítélettel kiközösítve az Anyaszentegyház jogi ténykedéséből ; továbbá nem lehet letett vagy lefokozott egyházi férfiú.

3.) Nem atyja, anyja, vagy hitvese a megkeresztelendőnek.

4.) A keresztelendő vagy szülői vagy gyámja, vagy ezek hiánya esetén a keresztelő által ki van jelölve.

5.) A keresztelendőt a kereszteléskor személyesen vagy meghatalmazottja által érinti, tartja.

Azonban, hogy valaki ne csak érvényesen, hanem egyúttal *megengedett módon* is legyen keresztszülő, ehhez szükséges :

1.) A 14. életév, ha csak a keresztelő jogos okból fölmentést nem ad.

2.) Hogy az illető keresztszülő ne legyen nyilvános bűnös, pl. csak polgári, vagy olyan vegyes házasságban élő, aki nem katolikus templomban kötött házasságot, továbbá nyilvános büntett miatt az Egyház által fenyített.

3.) Ismerje a katolikus hit elemeit.

4.) Ne legyen szerzetesi újonc vagy fogadal-

mas, hacsak a szükség nem kívánja s ha van hozzá legalább helyi előljárójától kifejezetten megadott engedélye.

Az ünnepélyes keresztség szertartása és egyéb tudnivalók.

Ünnepélyes keresztségnek nevezzük azt a keresztséget amelyet a pap a templomban az előírt szertartások mellett szolgáltat ki.

A keresztelésnek mindig abban a plébánia-templomban kell történnie, ahol a gyermek született. Előre meg kell tudnod, hogy rendszerint mikor szoktak kereszteni. (Természetesen sürgős esetben mindenkor keresztelnek.) A kereszteléskor a következő adatokat kell a plébánián bemondanod :

1.) Mikor született a gyermek.

2.) Mi lesz a keresztnéve. Keresztnévnek mindig valamely szentnek nevét kell választani, aki a megkereszteltnek egész életén át különös mennyei pártfogója lesz. Ha a szülők mégis valami pogány nevet (pl. Árpád, Géza, Emese, Tünde stb.) választának, figyelmeztessd a szülőket, hogy csatlójanak e névhez egy szent nevet is.

3.) Törvényes-e, vagy törvénytelen a gyermek. Itt tehát tudnod kell, hogy a gyermek szülei katolikus templomban kötöttek-e házasságot. Ha nem katolikus templomban esküdtek, kérdezd meg, hol és mikor kötöttek valamely felekezet templomában házasságot. Ha esetleg egyházi házasságot nem kötöttek azt kell tudnod, hogy polgárilag egybe keltek-e.

4.) A szülő (apa és anya) vezeték és keresz

nevét, vallását, foglalkozását, származási- és lakóhelyét.

Az adatokat pontosan kell tudnod. Legjobb, ha leírod.

Az ünnepélyes keresztség szertartása a sekrestyében kezdődik. Mielőtt a pap elkezd a szertartást oldd el a csecsemő főköötjét és az ingét, nehogy az olajjal való megkenésnél kelljen kapkodnod.

Ha több gyermeket keresztelnek egyszerre, akkor úgy kell a keresztszülőket sorba állítani, hogy a fiú keresztelendők a szemben álló papnak baljára, a leányok pedig jobbára kerüljenek. A kisdedet úgy kell fogni, hogy a keresztszülő a fejét jobb kezén tartsa.

A pap kérdéseire a keresztszülőknek felelnie kell. Ezeket a feleleteket okvetlenül tanuld meg és figyelmeztessd arra a keresztszülőt is.

A sekrestyében a pap a következőket kérdezi :

Pap ; Mi lesz a gyermek neve ?

Keresztszülő : Megmondja a gyermek nevét.

Pap : N. Mit kívánsz az Isten Egyházától ?

Keresztszülő : Hitet.

Pap : A hit mit ad neked ?

Keresztszülő : Az örök életet.

Ezután a pap tovább végzi a szertartást majd a stólának ball végét a kisdedre teszi s így bemennek a templomba. Menet közben a pap és a keresztszülő hangosan elmondja a Hiszekegyet és a Miatyánkot. Itt azután tovább folytatódik a szertartás még pedig a keresztkút mellett. A kérdések a következők :

Pap : N. Ellene mondasz-e az ördögnek ?

Keresztszülő : Ellene mondok.

Pap : És minden cselekedeteinek ?

Keresztszülő : Ellene mondok.

Pap : És minden pompáinak ?

Keresztszülő : Ellene mondok.

Pap : N. Hiszesz a Mindenható Atya Istenben, mennyei és földi Teremtőjében ?

Keresztszülő : Hiszek.

Pap : Hiszesz a Jézus Krisztusban, az O egyszülött Fiában, a mi Urunkban, ki született és szenvedett ?

Keresztszülő : Hiszek.

Pap : Hiszesz a Szent Lélekben, katolikus Anyaszentegyházat, szenteknek egyeségét, bűnöknek bocsánatát, testnek feltámadását és az örök életet ?

Keresztszülő : Hiszek.

Pap : N. Akarsz megkereszteltetni ?

Keresztszülő : Akarok.

Ezután következik a kisded megkeresztelése.

A keresztelés után menjetek a főoltárhoz térdeljete le a szentségi Jézus előtt és ajánljátok az újszülött életét az Ő szentséges szívének.

A kereszttség szertartásainak rövid magyarázata.

Az ünnepélyes keresztésnél használt szép és mélyértelmű szertartások magyarázatát minden jó katolikus szülésznőnek ismernie kell, hogy azokat bármikor megtudja magyarázni a szülőknek, keresztszülőknek, vagy más érdeklődőknek.

Az ünnepélyes keresztőség szertartását három csoportra oszthatjuk.

1. A keresztelés előtti szertartások.

1. A szertartás nem a templomban, hanem a sekrestyében kezdődik. Ezzel kifejezésre jut, hogy a kised még nem tagja az Anyaszentegyháznak s ezért nem méltó arra, hogy az Isten házában megjelenjék.

2. A keresztelendő arcára való *háromszoros ráfújás* a gonosz lélek kiűzését jelzi s a Szentlélek közlését amit a keresztség szentsége eszközöl.

3. A keresztelendő *homlokára adott keresztjel* figyelmezteti őt a hit bátor megvallására a *mellén való jelölés* pedig arra inti, hogy hite szerint éljen s ily módon eljuthasson egykor az újjászületés dicsőségébe.

4. Ezután a *pap jobbkezét imádság kíséretében a keresztelendő fejére teszi*, ami azt jelenti, hogy az Egyház most már őt oltalmába veszi,

5. Majd kevés *szentelt sót tesz a keresztelendő szájába*. A só ugyanis megóvja az ételeket a romlástól s ízt ad; ezáltal a természetfölötti bölcsesség jelképe. Így a megkereszteltnek is mentnek kell lennie a bűn rothadásától.

6. Most *keresztrel megjelöli a kisedet homlokát* mintegy védőszerűen a gonosz lélek támadásai ellen, majd kézföltétel következik imával.

7. Ezután bemennek a templomba ahol a Híszkegy és Miatyánk elimádkozása s a pap imái után a „*megnyitás titka*“ következik. A pap ugyanis az Úr Jézus egyik csodájára emlékeztetve hüvelyk újjával megérinti nyállal a kisedet füleit és orrát. Az érzék szervek ezen megszentelése azt célozza, hogy a keresztelendő lelki hallása és izlése fogékonnyá váljék az isteni dolgok megismerésére s azoknak hívő elfogadására.

II. A keresztelést megelőző szertartások

A *pap kereszt alakban megkenni a kereszteleendőket olajával a kisdéd mellét és vállai közét.* Az olaj a Szentlélek Isten erősítő kegyelmét jelképezi, melynek segítségével a megkeresztelt egyén erőt nyer a jóban való álhathatosságra és a kísértések elleni küzdelemre.

2. *Az eddigi szertartások a bűnbánat és gyász jegyében violaszínű stózával mentek végbe, hiszen a kereszteleendő még az eredeti bűn és a lelkihalál sötétségében van. Az olajjal való megkenés után azonban a pap fehér stózáat ölt, amivel jelzi az örömet afölött, hogy a kereszteleendő most már megszabadul a bűn sötétségétől, a halál árnyékából és a kegyelem hófehér köntösébe öltözik.*

III. A keresztelést követő szertartások.

1. *A kereszteleés után a pap megkeni a megkeresztelt feje tetejét krizmával, jelezve ezzel, hogy a kisdéd a „Fölkent“-nek híve lett (Krisztus görög nyelven annyit jelent, mint Fölkent.) Ez a megkenés kifejezi továbbá a keresztség szentségében nyert magas méltóságot, mert emlékeztet a királyok fölkenésére. A keresztségben Krisztus Királynak leszünk hívei.*

2. *A fehér ruha amit átnyújt a pap figyelmezteti a megkereszteltet, hogy a keresztségben kapott lelki ártatlanságot meg kell őriznie egész életén át s lelkét az ártatlanság ezen fehér ruhájában vigye egykor az Isten színe elé.*

3. *Ezután a pap égő gyertyát nyújt át annak jeléül, hogy a megkeresztelt kövesse Krisztust a „Világ világosságát.“*

Búcsúzásul a szép őskeresztény üdvözléssel

bocsájtja el az életbe az Anyaszentegyház a legújabb kicsiny hívét, amikor a pap így fejezi be a keresztelés szertartását: „Menj békével és az Úr legyen veled“.

Avatás vagy egyházkelő.

Ez nem más, mint az anyák megáldása szülés után, mely régi jámbor szokás az Egyházban. Ez a kedves szép szertartás megisméltése annak amikor a Boldogságos Szűz anya szülése után 40 napra a kis Jézust bemutatta a templomban. Az Ő példájára a jó katolikus édesanyák, miután a gyermekágyból fölkeltek első útjuk a templomba vezet, hogy bemutassák újszülött gyermeküket Istennek.

Ezért tartsd kötelességednek, hogy miután az édesanya egészséges és kimehet, a Gyertyaszentelő Boldogasszony példájára menjen el avatásra.

Jegyezd meg azonban, hogy ezen áldásban csak katolikus és pedig csakis oly anyákat szabad részesíteni, akik törvényes egyházi házasságban szültek.

Egyházkelőre tehát nem bocsáthatók:

1. Akik házasságon kívül szültek, vagy házasságtörés következtében fogantak.

2. Nemkatolikus anyák bár gyermekeiket katolikus templomban kereszteltetik meg.

Az avatás szertartása.

Az anya rendesen karján kisededével a sekrestyében várja a papot. A pap karingbe és fehéstólába öltözve végzi a szertartást, melynek kezdetén az anyát meghinti szenteltvízzel.

Most elimádkozza a 23. és a 127. zsoltárt, előbbi az Isten nagyságát és szentségét, az utóbbi

pedig az istenfélő család boldogságát állítja az anya szeme elé. Majd egy rövid kis imát mond, mely után a stóla végét az anya kezébe teszi s bevezeti őt a templomba, ahol még könyörgéseket mond s végül szentelt vízzel meghintve megáldja.

A megkeresztelt és a kereszteletlen kisdedek temetése.

Ha a magzat meg van keresztelve és meghal, a temető szentelt földjébe kell eltemetni, s sírjára keresztet kell tenni. Az eset anyakönyvezés végett föltétlenül a plebánián is bejelentendő. Ha nincs megkeresztelve akkor a temető egy külön helyére temetendő, mely a kereszteletlenek számára minden temetőben fenn van tartva. Ez esetben nem szabad a sír fölé keresztet állítani, mert hiszen a kereszt azt jelenti, hogy az eltemetett a keresztre feszített Krisztus híve volt.

Rendkívüli esetek.

A szükség keresztség.

A következőkben tárgyalni fogjuk azokat a rendkívüli eseteket, melyek a gyakorlatban sűrűbben előfordulnak. *Ezekben az esetekben az újszülött többnyire életképtelen s félő hogy minden percben meghalhat. Ilyenkor súlyos kötelességed keresztelni*, mert jól tudod, hogy a magzatnak a fogantatás első pillanatától kezdve halhatatlan lelke van, melyet meg kell menteni az örökkévalóság számára.

Mivel azonban ilyenkor papot hívni vagy az újszülöttet templomba vinni legtöbbször lehetetlen, legjobb, ha a szülésznő az előbbi fejezetekben elmondottak szerint megkereszteli. Ezt a keresztséget mondjuk szükség keresztségnek.

Lássuk csak sorban az eseteket :

Az álhalál (asphyxia.)

Kiviselt magzatoknál spontán lefolyású születeknél előfordulhat, hogy a magzat álhalálban (asphyxia) születik. Ilyenkor *a szülésznő lelkiismeretbeli kötelessége azonnal orvost hívni, annak megérkezéséig pedig a magzat élesztéséhez fogni.*

Kétféle álhalál van :

1. *Kék álhalálban* az újszülött bőre kékes vörös, végtagjait feszesen tartja, a köldökzsinor lüktetése lassú, de erőteljes, légzése ritka és felületes. Ez a kevésbé veszélyes forma.

2. *Fehér álhalálban* az újszülött bőre halott-

halvány, végtagjai petyhüdtek, nem lélegzik, a köldökzsinór lüktetése nem érezhető s csak a lassú és szabálytalan szívverés jelzi, hogy a magzat még él. Ez a súlyosabbik forma, melyből az újszülött csak ritkán éleszthető fel.

Mindkét esetben feltétlenül kereszteld meg az újszülöt'tet.

Előfordulhat az is, hogy nem szakember el sem tudja dönteni, hogy a kiviselt magzat él e vagy nem. Ez esetben kereszteld meg *föltételesen*, így: „Ha élsz én téged megkeresztellek ... stb.

Egyszer s mindenkorra jegyezd meg jól, hogy *a halálnak egyetlen biztos jele a rothadás*, mely esetben természetesen tilos a keresztelés. Ezért *a holtan született gyermek is ha nnics rajta a rothadás jele föltételesen megkeresztelendő.*

Ikrek.

Iker szülésről akkor beszélünk, amikor az anya két, vagy kivételesen ennél is több magzatot hoz a világra. Ezek is lehetnek kiviselt magzatok vagy koraszülöttek. Általában a rendes időben született ikrek kisebbek és fejletlenebbek szoktak lenni, mint az egyes szülésekből származó magzatok.

Ha az ikrek egészségesek, akkor a rendes módon a templomba kell elvinni őket ünnepélyes keresztelésre, ha azonban úgy látod, hogy életük közeli veszélyben forog, akkor kereszteld meg őket először az egyiket, azután a másikat. Megeshet, hogy zavarodban, vagy szórakozottságból nem tudod, melyiket keresztelted meg, akkor ez esetben kereszteld meg újra mind a kettőt feltételesen, így: „Ha nem vagy meg keresztelve, én téged megkeresztellek stb ...”

Torzszülöttek (szörnyszülöttek).

Torzszülötteknek (a nép szörnyszülötteknek) mondjuk azokat a szülötteket, akiknek egyes testrészeik fejlődésükben visszamaradtak, hiányoznak, vagy rendellenesen fejlődtek, illetőleg összenőttek.

1. Vannak *fejlődési rendellenességek*, melyek a magzatot *életképtelenné* teszik. Ilyenek a fejnélküli torzszülöttek (foetus acardiaci), melyeket nem szabad megkeresztelni. Ugyancsak tilos megkeresztelni az alaktalan hústömeget (molae), melyben az elhunyt embrió már teljesen feloszlott; utóbbi esetben *föltételesen* keresztelhetsz, ha lehetséges.

A koponyacsontok hiánya, a szív hibás fejlődése életképtelenné teszik az embriót. Az ilyen magzatok vagy *halva születnek*, mely esetben ha nincs rajtuk a rothadás jele, kereszteld meg őket *feltételesen*, vagy csak *rövid ideig élnek*, amikor kereszteld meg *rendes módon*.

2. Vannak viszont olyan *fejlődési rendellenességek is, amelyekkel a magzat akár hetekig is élhet*, sőt egy részük műtéttel *gyógyítható is*. Ide tartoznak: a hasadt gerincoszlop, köldöksérv, agysérv, ágyék- és kereszttáji daganatok, kisfokú vízfej, hiányosan fejlett végtagok, számfeletti ujj, nyúlajak, farkastorok, lóláb, dongláb, stb. Ezeket a templomba vidd kereszteltetni, de lehetőleg minél előbb.

3. Előfordul az az eset is, hogy az *egy petőből származó ikrek egymással összenőttek*. Az összenövés általában lehetséges a fejtégen, törzsön és a csípőtájon. A mellkas és a csípőtáji összenövéseknél rendszerint két fej található, míg a fejtégű összenövéseknél sokszor a két fej csaknem egymásba olvad.

Ha az ily módon összenőttek *biztosan két*

személy, mind a kettőt külön-külön kell megkeresztelni, (ilyenek voltak a világhírű sziámi ikrek is). Ha *nem biztos, hogy két személy* az egyiket a rendes módon kereszteld meg, a másikat pedig feltételesen. (Pl. Egy feje, de két melle van az újszülöttnek, vagy két feje, de csak egy melle.) Ha azonban két külön feje és két külön melle van, bár csak egy alteste: föltétlenül két külön személy, két lélekkel s ezért mind kettő föltétlenül megkeresztelendő.

Az összenőtt ikrek életképességéről jegyezd meg, hogy ezek *annál életképesebbek, minél kisebb területre szorítkozik az összenövés*. Ebből azután könnyen el tudod dönteni, mikor kell szükségkeresztségben részesíteni az ilyeneket és mikor lehet megvárni a templomi keresztelést.

Koraszülöttek.

Az orvostudomány a terhesség időtartamát 10 holdhónapnak, azaz 40 hétnek veszi fel. Ezek a *kiviselt magzatok*, melyek ha szülési komplikáció nem állott fenn, kifejezett életjelenségeket mutatnak. Végtagjaikkal erősen hadonásznak, hangosan sírnak, szivük erősen ver, köldökzsinórjuk erősen lüktet. Egyaránt áll ez akár a fejevégi, akár a medencevégi vagy lábfekvéses szülésekre.

Ha a szülés a rendes ideje előtt és a 28. héten túl következik be, *koraszülésről* (partus immaturus) beszélünk. A koraszülésből származó magzat életjelenségeket mutat; végtagjait mozgatja, halkán sír, vagy nyöszörög szive jól ver, köldökzsinórja jól lüktet. Ezen magzatok életbentartása lehetséges és annál nagyobb valószínűséggel bír, minél közelebb esik a koraszülés ideje a 40-ik héthez.

Ebből azután már önkéntelenül következik, hogy mely esetben kell a szükségkeresztséget kiszolgáltatnod.

A koraszülöttnél előfordulhat, hogy *veleszületett életgyengeséggel* (debilitas vitae congenitae) jön a világra és emberi számítás szerint hamarosan meg fog halni. Az ilyen magzat végtagjait alig mozgatja s azok elernyedtek sem nem sír, sem nem nyöszörög, csak ritkán látunk nála egyegy kapkodó légvételt. stb. *Ezeket azonnal meg kell keresztelni.*

Magzatelvetélések. (Abortus.)

Ha a terhesség a 28-ik héten belül szakad meg, vetelésről (abortus) van szó. Ezek a magzatok a tudomány mai állása szerint nem életképesek és nem tarthatók életben.

1. A vetelésből származó magzat már *mutathat életjelenségeket*. Ilyenek pl. a szíve ver, a végtagjait mozgatja, légző mozgási kísérletet tesz, vagy akár halkán nyöszörög. *Ezek azonnal megkeresztelendők.*

2. Az esetek más részében a vetelés productuma úgy jön a világra, hogy az *életjelenségeket nem mutat*, hanem csak embrionalis állapotban van. Mivel *a magzatnak a fogamzás pillanatától kezdve halhatatlan lelke van* ezeket is föltételesen meg kell keresztelni így: „Ha alkalmas vagy én téged megkeresztellek... stb.“.

3. Megszülethet azonban a magzat *rothadt állapotban, darabokban*, sőt az első hónapokban bekövetkezhet az is, hogy a méhből eltávozott *szövetcsomóban a magzatot nem is lehet megtalálni* (molae). Ezen esetben tilos a keresztelés! Kétség esetén feltételesen előbbi módon megkeresztelendő.

Úgy a koraszülésnél, mint a vetélésnél előállhat az az eset is, hogy csak hivatott szakember tudja eldönteni vajon a magzat él e vagy sem. Ha a rothadásnak semmi jele, kereszteld meg az ilyeneket föltételesen: „Ha élsz én téged megkeresztellek . . . stb.“.

Mi a teendő, ha a magzat peteburokban születik ?

Vetélések kapcsán többször, koraszüléseknél kivételesen előfordulhat, hogy a magzat peteburokban születik meg. Ilyenkor a burkot óvatosan fel kell nyitni és így győződünk meg vajon a magzat mutat-e életjelenségeket. Ha nem is mutat, de a rothadás sem állapítható meg, akkor föltételesen megkeresztelendő.

Szülésközbeni keresztelés.

Van rá eset amikor szülésközben kell megkeresztelni az újszülöttet. t. i. ha félő, hogy közben meghal. Ilyenkor, ha a feje jött napvilágra, a fejet kell kereszteléskor leönteni s ez esetben később, ha a gyermek életben marad nem kell újra megkeresztelni csak a keresztelési szertartásokat kell pótolni a templomban.

Ha más testrész jön napvilágra pl. kéz, vagy láb s halálveszedelem fenyeget, azt a testrészt öntsd le s így kereszteld meg; azonban ha az ily módon megkeresztelt egyén életben marad föltételesen ismét megkeresztelendő így: „Ha még nem vagy megkeresztelve én téged megkeresztellek . . . stb.“.

Szent az emberi élet.

Isten a sarjadó emberi életet is védi!

Az emberi élet a fogantatás pillanatában kezdődik; nemcsak a test, hanem a lélek élete is, mert Isten e pillanatban megteremti a kis embrióba a „maga képére“ a halhatatlan lelket.

Tehát az új hajtás az élet fáján mindjárt kezdettől fogva önálló lény, akinek a Teremtőtől kapott joga van az élethez. Épen ezért ezen új élet egyedüli birtokosa a teremtés, vagyis a fogantatás első pillanatától kezdve az életadó Isten.

Az anya tehát csak hordozója, szállásadója az új életnek.

Az Isten mint jó Atya oltalmazza is az új életet, mert az V. parancsolat „Ne ölj!“ minden emberi életre vonatkozik, nem csak a megszületett emberre, hanem az édesanya testében sarjadó életre is. *Ugyanis a bölcsőben nyugvó kisdéd, a felnőtt ember és az anyai testben nyugvó magzat között semmi lényeges különbség nincsen.*

*

Most elérkeztünk egy borzalmas dologhoz.

Szinte napról-napra lehet hallani és újságokban olvasni, hogy lelkiismeretlen anyák és szülésznők kezéhez ilyen még meg nem született magzatok ártatlan vére tapad. Ahelyett, hogy a földi életbe segítenék a kicsinyeket, gonosz lelkük és átkozott kezük meggyilkolja az Isten által alkotott bölcsőben, az anyai testben szunnyadó emberi életet.

Ime a gyilkosság bűne.

Ennek az ártatlan, még világra nem született embernek vére bosszúért kiált fel az égbe Istenhez, mint egykor a Kain által kiontott Ábelnek vére. Isten akkor így szólt a gyilkoshoz: „Nos tehát légy átkozott e földön“. (Mózes I. 4. 11.) Most is így szól. Mert akinek ártatlan ember vér tapad kezéhez többé nincs nyugta. A lelkiismeret örökké nyugtalanít, mardos és a gyilkos állandóan fél, hogy tette kitudódik, bújtatja takarja aljasságát.

Rettenetes erkölcsi fertőzöttség, lelketlenség kell ahhoz, hogy egy szülésznő eljusson a gyilkossáig.

Kedves Szülésznő Testvérem! Most figyelj jól, mondok valamit el ne felejtssd soha!

Egy piciny gyermek hófehér puha pólyában édesen, mosolygós angyali arccal nyugszik bölcsőjében. Benne a jóságos Istenből egy darabka a halhatatlan lélek. Most azt mondja neked a gyermek anyja: Itt van 10—20 vagy 30 pengő tedd el, fogd meg a gyermeket, cibáld ki a pólyából és öld meg, darabold fel! Erre a szörnyűségekre ugye azt mondod nem tudnál vállalkozni. Erre nem?! De ugyanennyi összegért tanácsot adsz a magzat meggyilkolására sőt te magad el is végzed a hóhérmunkát. Pedig *a magzat gyilkosság ugyanannyi, mint a felnőtt ember meggyilkolása.*

Az ártatlanul kiontott vér bosszúért kiált föl Istenhez az égbe! Nem lesz gyönyörűséged a pénzben, amit gyilkosságodért kaptál, mert „*vérdíj*“ az.

Majd előjön előbb-utóbb, de egyszer biztosan a lelkiismeret furdalása. Ezt elnyomni nem lehet. Eleinte talán csak álmatlan éjszakákon, később

nappal is kísért bármennyire is igyekszel a gondolattól szabadulni.

Nyugtalanság, sötétség szállja meg lelkedet., nem bírom tovább .. jaj... s jön a mindenkitől elhagyatottság érzése... kétségbeesés... a kiöntött ártatlan emberi vér elkísér a halálos ágyig.

Csak vigyázz nehogy rajtad is bekövetkezzék az a megrendítő esemény, melyet egy német születő (Listbeth Burger) ír kitűnő könyvében (40 Jahre Storchentante) egy anyáról. (Magyarra fordította Csürös Emilia.)

Ez az áldott állapotban lévő anya — mint már többször megtette — meggyilkoltatja a szive alatt fejlődő magzatot s ennek következtében vérmérgezést kap. Kórházba kerül. A borzalmas cselekedetek most a kórházi ágyon a halál árnyékában, amikor az élet küzd a halállal kimondhatatlan súllyal nehezednek a bűnös anya lelkére s megrendítő módon fejezi be életét.

De halljuk csak szószerint a szem és fültanú születő leírását.

„A toronyóra tizenkettőt ütött a langyos nyári éjszakába. Fülledt forróság volt aznap. Minden ablakot kinyitottunk, hogy beáradhasson a hűvös éjszakai levegő. A betegek úgy általában, szívesen hallgatják a toronyóra ütését. Ez a szerencsétlen asszony azonban felült és kimondhatatlan rémülettel meredt az ajtóra. Szeme egyre tágabb és merevebb lett. .. a borzalom és örület lobognak a tekintetében. .. ki akar ugrani az ágyból, hogy a nyitott ablakon keresztül a mélységbe vesse magát.

— El! Csak el! — Hörgi szintelen szája. Hideg veríték gyöngyözik a homlokán. Minden erőnket meg kell feszítenünk, hogy visszatarthas-

suk az ágyban. Erre a takaró ala bújik, üvölt és vonít a rémülettől és félelemtől. . .

Pedig a szobában semmi sincsen. Semmi. Sem árnyék, sem fény. Nyugalmas félhomály ül a betegszobán. Próbálunk erősebb fényt gyujtani — erre hangosabban kiabál, — úgy látszik, fokozódik a szenvedése. Elsötétítünk, — irtózatossikoltozásba tör ki. . . A mi erőnk is fogytán volt már. A rémképeket semmiképen sem tudtuk elűzni. Nem tudtuk, honnan erednek. Szép szóra, megnyugtató beszédre — nem hallgatott.

Jó idő múlva kimerülten, szinte holtan feküdt a párnák között. Viaszsárga és olyan beesett volt az arca, mint egy helvenyves asszonynak. A rémület hirtelen újból előveszi és beszélni kezd:

. . . Most . . . most újra jönnek . . . egyik a másik után. . . egy. . . kettő. . . három. . . ez már nagy, egészen kifejlődött. . . ez még egészen picike. . . hat. . . hét. . . nyolc. . . leszakították a fejét. . . és. . . a kezében viszi. . . kilenc. . . tíz. . . ennek lába nincsen és mégis mozog. . . ketté szakították és vérzik. . . tizenegy. . . tizenkettő. . . és most egy kar. . . egy láb. . . Hol a fejed? Hol van a többi tagod? Hol a szemetek? Miért nincs szemetek?

Hirtelen felrántja a takarót és az arca elé szórítja: Nem! . . . Nem! . . . menjetek. . . menjetek. . . nincs jogtok az élethez. . .

Fáradtan esik össze. Kis idő múlva újra megszólal: — Halljátok, hogyan beszélnek? Halljátok? . . . „Nem láthatjuk az örök világosságot. . . Anyánk! Add ide a szemünket! Elvetted a szemünket, — add ide nekünk a tiedet! . . . „Nem halljátok őket? Itt is . . . ott is . . . kettő . . . három. . .

Újból és újból kezdte a borzalmas számolga-

tást tizenháromig.

Még a szívem dobogása is megáll, amikor végre megértettem a dolgot. De hát nem, az nem lehet. Lázálmok, rémképek ezek! Lehetetlenség! Ámde a gondolattól nem tudtam többé szabadulni. A vége — az igaz: Egy kicsi kar és egy lábacska ment el eddig a szerencsétlen kisgyermek testrészei közül, akit olyan galád módon gyilkoltak meg az édesanyja méhében. Dehát vajon ez a tizenharmadik eset lenne?...

— Mit akartok itt?... Most...

— Halljátok, hogy kiáltoznak?... Halljátok? Azt mondják: „Nem térhetünk örök nyugalomra ... nem térhetünk örök nyugalomra ... te vetted el a nyugalmunkat... örökre hontalanokká tettél ... Elűztél az öledből ... Elraboltad a nyugalmunkat ... adj nekünk örök pihenést!” És a szemük ... azok a borzalmas, üres szemgödrök ...

A beteg hegyes ujjai a fal mentében végig számolgatták: — Kettő ... négy ... hat ... menjetek! Menjetek! — Védekezően nyujtotta ki a karját. Maga körül csapkodott. Kétségbeesetten védekezett a láthatatlan alakokkal szemben mindaddig, amíg újból összeesett. Mégsem volt nyugta. Ujabb borzadály fogta el:

— Itt ... itt ... egy ... kettő ... három ... tizenhárom ... milyen szörnyű csunyák vagytok ... véresek, összeroncsoltak ... meztelenek! ... Megrázódott az undortól, úgy sikoltozta:

— Ne érjetez hozzám! ... Menjetez! ... Menjetez! ... Nem látják, nem hallják, hogy panasznak, jajgatnak, vinyognak?... Ott ... ott ... már megint: „Nem kaptunk keresztvizet! ... A mi foltjainkat nem mosta le keresztvíz ... Nincsen rajtunk kegyelemruha ... A mi meztelenségünket semmi sem fedi. Nincsen ünnepi ruhánk az örök la-

kodalomhoz ..., Kizártak minket ... Fázunk ... éhezünk ... adjál nekünk fényt ... Fényt, világosságot ... melegíts meg minket ... „Nem halljátok? ... Ott is, itt is ... egy ... kettő ... három ...

Hirtelen őrjöngve sikoltozott: — Menjete! ... Menjete! ... Ne nyúljatok hozzám! ... Engedjete el engem ... Jaj! ... El akarják venni a szememet! ... A szívemet ... Hagyjatek ... Engedjete el ...

Az ápoló nővért félrelökte. Szerencsére megérkezett az orvos. Bekövetkezett már időközben a hashártyagyulladás is, amihez a több órán keresztül tartó, csillapíthatatlan vérzés is hozzájárult. Előreláthatólag holnap befejezi.

A szerencsétlen asszony ezután három nap és három éjjel szenvedett még. A legnagyobb adagú kábítószer sem enyhítette gyötrelmeit.

Nem tudtuk elérni, hogy hosszabb időre elveszítse az eszméletét. Újból és újból a méhében meggyilkolt tizenhárom gyermekét látta, akik panaszkodtak, könyörögtek és szemrehányásokat tettek neki. Annyira sohasem tért magához, hogy megpróbálhattuk volna bűnbánatra bírni. Hogy visszatéríthettük volna a jó Istenhez, akinek irgalma megszabadíthatja őt kegyetlen szenvedéseitől. És meghalni sem tudott a félelemtől és aggodalomtól. A nővérek, a többi beteg, még az orvos is elvesztette hidegvérét ennyi borzalom látára. A pap maga sem tudott semmit elérni.

A negyedik napon — úgy látszott, hogy hirtelen magához tért. Gyorsan értesítettük a plébános urat és a férjéért is elküldöttünk. A tisztelendő úr megérkezett. Míg néhány szót szolt a beteghez, az a szavába vágott:

— Tizenhárom! Igen, nem is kell kérdezze! Tizenhároman voltak! — Mikor a pap az Isten

irgalmáról akart beszélni, utolsó erejét összeszedve azt felelte: — Hagyjanak békét nekem! A pokolba akarok menni! Annak a gazembernek vissza akarok fizetni az örökkévalóságban!...

A belépő férjhez is volt egy utolsó szava: „Gazember“ és meghalt.

*

Eddig van a hátborzongató és való történet, amely bármelyik magzatgyilkos szülésznővel vagy anyával halálos ágyán megismétlődhet.

A jóságos Isten adja, hogy a te halálos-ágyadon ne ismétlődjék meg ez a történet.

*

Kedves Olvasóm! *Most tedd le e könyvet és nézz bele mélyen, őszintén lelkedbe s gondold át egész szülésznői működésedet ...*

Ha nem tapad ártatlan emberi vér kezedhez, akkor adj hálát Istennek, hogy nem sülyedtél ennyire s fogadd meg, hogy soha-soha ilyet nem teszel.

Ha pedig e tekintetben szomorú bukások vannak életedben, az emberölés vétkének sulya nehezedik lelkedre, sirasd el vétkedet azonnal míg nem késő, mert „Rettenetes az élő Istennek kezébe esni!“ (Szt. Pál levele. Zsid. 10. 31.)

A meggyilkolt magzatok lelkei követelik az igazságos Isten büntetését, mely már itt a földön megkezdődik a lelkiismeret nyugtalanságával. „Ne vezessétek félre magatokat: Istent nem lehet gúnyolni.“ (Szt. Pál apostól lev. Gal. 6, k.)

A gyilkossággal terhelt lélek kimondhatatlanul szenved, vergődik. Talán eleinte próbálsz magad megnyugtatni; imádkozol, majd ezt is elhagyod. Nem jársz templomba, majd meghasonlasz az Egyházzal, Istennel, mindennel ami szent és végül mindig lejjebb-lejjebb sülyedsz.

A szülésznő vallástalanságának oka legtöbb esetben Isten V. parancsolatának megszegése. Ez érthető is, hiszen a vallás dolgai állandóan az ő vétkét juttatják eszébe, ezért hát kerüli. De a lelkiismeretet elaltatni még így sem lehet! Hidd el, hogy a lélek kiül még az arcra is és sok esetben egy gyakorlott szem észreveszi a lelket rágóbűnt. Tehát a lélek nyugtalansága bélyeget nyom testedre is.

Az első gyilkosról Kainról olvassuk a Szentírásban, hogy „Jelt is tőn az Úr Kainra...” (Mózes I. 4, 15.) hogy az emberek elkerüljék. A modern Kainokon — a gyilkos szülésznőkön és anyákon — is ott van a jel életükben. Bárcsak mindenki észrevenné és már messziről kerülné őket!

*

Most bizonyára azt kérdezed, hogy *van-e a szabadulásnak útja. Van!* Az Úr Jézus végtelen jósága erről is gondoskodott. És *ez az egyetlen út: a töredelmes szentgyónás.*

Kedves Testvér! Most térdelj le és egy buzgó imában adj hálát Istennek, hogy időt adott életed megváltoztatására. Mondd te is a tékozló fiúval „Fölkelek és Atyámhoz megyek...” (Lukács 15. 18.)

Gondold át egész működésedet, számláld össze minden bűneidet, bánd meg, sirasd meg azokat. És *nem „majd”, hanem holnap reggel elmegy a templomba és ott őszinte, töredelmes szentgyónást végzel és megáldozol.* Ekkor majd a béke és boldogság vissza száll lelkedbe.

Adja Isten, hogy ilyen ujjászületett tiszta lélekkel folytasd hivatásodat életed végéig!

Az édesanya és a gyermek szolgálata

A szülésznői hivatás.

A szülésznő vagy bába hivatása a „Magyar Bábakönyv” meghatározása szerint — hogy „*terhes, szülő és gyermekágyas nőknek, valamint újszülött gyermekeknek legjobb tudomása szerint tanáccsal és tettel segítséget nyújtson.*”

Tehát a szülésznői hivatás lényege az *édesanya és a gyermek szolgálata.*

Édesanya, gyermek az Egyház és a haza nagy kincse!

Ezért énekel róluk ily szépen a költő!

„Tudod mi az anya? Az élet szövője!

Tudod mi a gyermek? Az élet jövője!

Mondd, kiké a jövő? Akik harcot nyernek.

Tudod-e kik azok? Anya és a gyermek.”

Gyönyörű hivatás ez! Segítségére lenni az édesanyának az „élet szövőjének”, mikor az legszentebb kötelességét tölti be; gondozni az első pillanatokban a kis emberpalántát az „élet jövőjét”. Ott állni krisztusi szeretettel, gyöngédséggel vigaszt nyújtva a szülő nő ágyánál.

De amilyen szép ez a hivatás ép oly *komoly és felelősségteljes is*, mert két ember — az anya és a gyermek — testi és lelki élete függ sokszor a szülésznőtől. Tehát *ide igazán komoly, lelkiismeretes nő kell, akikre nyugodtan rábízhatják a szülőanyák magukat.*

Hogy miképpen lehetsz komoly, hivatását szerető, kötelességét lelkiismeretesen teljesítő szülésznő ezt mondják meg a következő fejezetek.

Szeresd és gyakorold vallásodat!

Ugy a földi, mint az örök boldogságnak egyedüli forrása Isten.

Mily nagyszerű igazság ez! Mert boldogsá-

godat bárhol keresed, sehol sem találod meg Istenen kívül. Vallásosság nélkül, vagyis Isten törvényeinek betartása nélkül nincs boldogság sem a földön, sem a másvilágon. Viszont aki az Ur Jézus által kijelölt úton jár, melyen a katolikus Anyaszentegyház vezet bennünket, már itt e földön is boldog s ez az út az örök boldogság országában fog végződni.

Ezért hát légy büszke katolikus hitedre, ismerd, szeresd, gyakorold és valld meg mindenkor, mert „Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom az Atyám előtt, ki mennyekben vagyok; aki pedig megtagad engem az emberek előtt, én is megtagadom az Atyám előtt, ki mennyekben vagyok“. (Máté 10,32-33.)

Tartsd meg a következő katolikus életszabályokat.

Szeress imádkozni! El ne mulaszd mindennapi imádat. Reggel ajánld föl magadat és minden munkádat Isten dicsőségére és Jézus Szentséges Szívének engesztelésére; este pedig köszönd meg a rólad való gondoskodást, gondold át napi cselekedeteidet, gondolataidat, szavaidat vagyis vizsgálj meg lelkiismeretedet, Végül bánd meg bűneidet, hiszen pihenő ágyad könnyen hálotti ágyad is lehet.

Rövid fohással fordulj Istenhez működésed teljesítése közben is, mert szent hivatásában segíted az édesanyát. „Mindenkori imádkozni kell és abba bele nem fáradni“ mondja Krisztus Urunk. (Lukács 18, 1.) Helyesen teszed, ha ilyenkor az édesanya és a születendő örözügyalát is segítséül hívod.

Vasár- és ünnepnapokon hallgass szentmisét! A szent misében Krisztus a kenyér és a bor színei alatt mennyei Atyjának fölládozza magát ér-

tünk. Bőségesen szórja kegyelmeit, csak be kell fogadni lelkünkbe. És vajon melyőnknek nincs szüksége erre?! Bizony mindnyájunknak, neked is. „Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik elfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én felüdítlek titeket“. (Máté 11, 28.) „Nálam nélkül semmit sem tehetek“. (János 15, 5.)

Lehetőleg hallgass szentbeszédet is.

Nagy igazságot hangoztat a magyar közmondás: „Amilyen a vasárnapod olyan lesz a haláloed napja“.

Tartsd meg lelkiismerétesen az anyaszentegyház által előírt böjtöket!

Kerüld a bűnt és a bűnrevezető alkalmakat!

Minden esztendőben húsvét táján okvetlenül gyónjál és áldozál! Ezt soha el ne mulaszd. Azonban minél tökéletesebb lelkiéletet akarsz élni annál többször járulj a szentségekhez.

Tiszteld az Ur Jézus Szent Szívét!

Ugyanis az Ur Jézus az Ő Szent Szíve tisztelőinek a következő ígéreteket tette:

1. Megvigasztalom őket szenvedéseikben.
2. Megadom nekik mindazon kegyelmeket, melyekre szükségük van.
3. Családjukban békességet szerzek.
4. Biztos menedékük leszek életükben, de főleg haláluk óráján.
5. Minden dolgukat, vállalatukat megáldom.
6. A bűnösök Szívemben az irgalom forrására, tengerére találnak.
7. A lanyha lelkek buzgóbbá válnak.
8. A buzgó lelkek még nagyobb tökéletességre emelkednek.
9. Azoknak, kik a lelkek megmentésén dolgoznak, olyan erőt adok, hogy még a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik.

10. Megáldom a házakat, melyekben Szivem képét felfüggesztik és tisztelik.

11. Szivem túlradó irgalmából megigérem neked, hogy Szivemnek mindenható szeretete mindazoknak, akik kilenc egymásutáni hónapon át minden hó első péntekén megáldoznak, megadja a végső töredelem kegyelmét; azok nem fognak az Én kegyelmemen kívül, sem a nekik szükséges szentségek nélkül meghalni s az én isteni Szivem biztos menedékük lesz az utolsó pillanatban.

12. Szivembe írom és onnan soha ki nem töröm azok neveit, akik ezen ájtatosságot terjesztik.

Tiszteld a Boldogságos Szűz Máriát, mert Mária hű leánya el nem veszhet.

Csak katolikus irányú ujságokat és könyveket olvass! Nagyon sok embernek okozták már testi-lelki romlását a rossz gondolatokkal és veszedelmes féligazságokkal vagy hazugságokkal telített könyvek és ujságok.

Olvasd „A Szív“ ujságot, mely biztosan tájékoztat a katolikus ügyeket érintő dolgokról, bőséges lelki olvasmányt ad és sok vigaszt találsz benne.

Ha nem tudnád, hogy melyik ujság és könyv jó, kérdezd meg plébánosodat vagy valamely más papot.

Élj példás életet! Ha leány vagy ügyelj szived tisztaságára. Kerüld a könnyelmű társaságot. Mielőtt házasságra lépnél jól gondold meg, kivel akarod megosztani egész életed örömét és bánatát. Csak katolikus férfivel és katolikus templomban köss házasságot! Vallástalan férfihez ne menj férjhez, mert aki Istent nem szereti az téged sem fog szeretni.

Krupp a híres amerikai gyáros halálos ágyán azt mondotta fiának: „Fiam akinek hite nincs annak ne higgy te se“. Ehhez tartsd magad te is és nem fogsz csalódní.

Ha asszony vagy légy példás feleség és édesanya.

Hogyan? Legyen olyan szereteted, amelyről azt írja az apostol, hogy „A szeretet türelmes, nyájas; a szeretet nem féltékeny, nem cselekszik rosszat, nem fuvalkodik fel, nem nagyravágyó, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem gondol rosszat, nem örvend a gonoszságnak, de együtt örvend az igazsággal; mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel“. (Szt. Pál apostol lev. Kor I. 13, 4—7.)

Van e ilyen szeretet a lelkedben? Ha van, akkor boldog lesz egész házad népe: férjed, gyermekeid és te magad is.

A szeretet ne csak a testre, hanem a lélekre is terjedjen ki, mert különben nem lesz osztatlan, hűséges és önzetlen. A test szeretete nagyon ingatag alap.

A csendes, szelíd, kedves feleség átalakítja még a közömbös férjet is, míg a perlekedő, rosszkedvű a legjobbat is könnyen elronthatja. A Szentírás is azt mondja, hogy „Jobb lakni tető sarkán, mint házsártos asszonnal egy házban“. (Péld. 25, 24.)

Amit szereztek férjeddal, becsüld meg, ne légy pazarló, hanem élj beosztással és takarékosan.

Szeresd gyermekeidet. Neveld őket istenfélelemre s ezzel előkészíted őket úgy a földi mint az örök jövőre.

Imádkozz sokat férjedért és gyermekeidért.

Hogy Isten akarata szerinti feleség és édes-

anya lehess minderre a szükséges kegyelmeket a házasság szentségében kaptad meg, melyet az oltár előtt kötöttél. Aki nem szentségi házasságban él ne is csodálkozzék azon, hogy nincs ereje, kitartása a házasság terheinek elviselésére. Az Isten törvényeivel, az Anyaszentegyházzal nem törődök vagyis a vallástalanok se csodálkozzanak ha életük boldogtalan, mert ha valaki nem használja föl Isten kegyelmét magára vessen.

Az is bizonyos, hogy vallástalan nő nem lehet soha jó feleség még kevésbé jó édesanya. Ezt szinte ösztönösen megérik még a legdurvább lelkű férfiak is.

Tiszteld Krisztus papjait!

A jó katolikus hívő megbecsüli és tiszteli Krisztus papjait, akik Isten kegyelmét közvetítik neki. Akiben nincs meg ez a tisztelet nem sok érő annak egész vallásossága sem, mert Urunk maga mondja első papjainak: „Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket megvet, engem vet meg“. (Lukács 10, 16.)

A pap nem a maga tudományát hirdeti, hanem Krisztus tanítását. Tehát még ha gyarlóságot is látnál a papban, mely nélkül bizony kevés ember van, ne feledd el soha, hogy *amit tanít, hirdet az mindig szent és örök igazság.*

Ha pappal találkozol köszöntsd őt — még ha nem is ismered — a legszebb köszöntéssel „Dicsértessék a Jézus Krisztus“; hátha ő lesz az, aki halálos ágyadon feloldoz bűneid alól, Krisztus testét nyújtja neked az Oltáriszentségben s neki fogod köszönni örök üdvösségedet.

Bizalommal fordulj bajaidban plébánosodhoz s ha hivatásod közben nagy lelki nyomort, sze-

génységet stb. látsz jelentsd ezt neki ; ő bizonyára megtalálja majd a segítész módját.

Lépj be valamely neked legalkalmasabb katólikus egyesületbe! Ilyenek : Szent Ferenc harmadrendje vagy más harmadrendek, Mária kongregáció, Rózsafüzértársulat, Jézus Szive szövetség stb. Meglátod, hogy nagyon sok lelki örömet fogsz ezekben találni.

Mindent egybefoglalva tehát légy meggyőződéses, vallását szerető és gyakorló nő, aki megtartja Isten és az Anyaszentegyház parancsait s ekkor már valóra is váltottad a „Magyar Bábakönyv“ előírását, hogy „A baba köteles józan, becsületes életmódot folytatni . . .“

Ekkor azután nyugodtan rád bízta magát bármely szülőnő, mert tudják, hogy felelősségednek Isten előtt is tudatában vagy ; az édesanyák hálások lesznek, a gyermekek pedig, akiknek világrajövetelük alkalmával segítségére voltál, ha felnőnek, tisztelettel néznek rád.

Ha megvetnek, ha lenéznek annak egyedül te vagy az oka.

Szeresd hivatásodat!

Pályádban ne csak a kenyérkereseti forrást lásd, hanem a hivatást, melyet *komolyan és lelkiismeretesen* kell betöltened. Épen ezért a „Magyar Bábakönyv“-et állandóan forgasd, tanulmányozd, hogy abból semmit el ne felejts.

Járass szaklapot s olvasd tanuld át lelkiismeretesen s ha valamit nem értesz belőle fordulj orvoshoz tanácsért.

Okvetlenül *vegyél részt minél gyakrabban a továbbképző tanfolyamokon* s gyarapítsd tudásodat mert a tudomány mindig halad, melynek vívmá-

nyait szent kötelességed elsajátítani, hogy azt a szülőanyák és szülötteik javára fölhasználhasd.

Több községi bábáról hallottam és olvastam, hogy részt vesznek az orvosi tanácsadásokon, ahol nagy segítségére vannak az orvosoknak és a védőnőknek. Emellett a látottak és a hallottak által mint egy továbbképzést is kapnak anya- és a csecsemővédelemből. *Kívánatos, hogy ezeken a tanácsadásokon részt vegyél.*

Hogy egy vallásos és hivatásához értő és azt szerető szülésznő mily boldog lehet és mennyi jót tehet gyönyörűen írja könyvében Lisbeth Burger német szülésznő, aki mint községi bába 40 évig működött s ezalatt 2283 gyermek világrajövetelénél működött közre. Így lett ő valóságos „édesanyja egy községnek.“

Ez a könyv magyarul is megjelent. címe: *„Bölcsőre hulló fények és árnyak.“* Fordította: Csűrös Emilia. Ezt a könyvet föltétlenül olvasd el, mert egész életedre szóló hasznos és tanulságos tapasztalatokat meríthetsz belőle.

Hála Istennek megmutatta már egy derék magyar szülésznő is — Zempléni Karolina, hogy miképen kell katolikus apostoli lelkülettel e pályán működni. Ez az úrinő mindennap magához vette a legméltóságosabb Oltáriszentséget s ebből merítette az apostoli lelkületet. Tanítónői és polgáriiskolai tanárnői oklevele is volt, majd kitanulta a szülészetet s Debrecenben, mint városi bába működött. Életével, működésével díszére vált a katolikus magyar szülésznőnek. (+ 1933-ban.)

Bizony sok ilyen szülésznőre volna szükségük a magyar városoknak és falvaknak.

A jó modor.

A jó modorra, mint mindenkinek, neked is szükséged van, mert ez *nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az emberek bizalmát megnyerd és lelkükhöz közelebb tudj férközni*. Nagyon sok ember élnetlensége modortalanságából ered.

Legyél tehát kedves, barátságos és udvarias, de e mellett szerény mindenkivel szemben. „Legyetek egymás iránt gyengédek, a tisztelet dolgában egymást megelőzők, az igyekezetben nem restek, lélekben buzgók: az Úr az, akinek szolgálok!” (Szt. Pál Róm. lev. 12. 10.)

Jó lesz ha megszívleled a Szentlélek következő intelmeit is:

„Mindenkit becsüljeteK”. (Szt. Péter lev. I. 2, 17.)

„Előkelők között ne légy tolaKodó,
S ahol öregek vannak, ne beszélj sokat!

... tisztességtudásod miatt jóindulatban lesz részed“.

(Jézus, Sir fia 32, 13—14.)

Testápolás.

Testünk ápolása *erkölcsi kötelességünk*, mert testünk a „Szentlélek temploma” (Szent Pál I. lev. Kor. 6. 19.), de megköveteli ezt *egészségünk érdeke* is.

Azért ápod gondosan testedet, mert igen kellemetlen volna, ha hivatásod teljesítése közben mosdatlanságot stb. érezne rajtad az anya vagy az orvos. Szád és fogaid gondozását nemcsak a jó ízlés, hanem az egészség szabályai is megkövetelik.

Rendkívül fontos kezeid állandó tisztán tartása!

Öltözködés.

Azt mondja a közmondás „Nem a ruha teszi az embert“, de az is tény, hogy sokat tesz mégis a ruha.

Öltözeted legyen mindig tiszta és tetszetős, az egészség és erkölcs szabályainak megfelelő. A kifogástalan ruha mindenütt jó ajánlólevél, míg az elhanyagolt lompos külső könnyen bizalmatlanságot vált ki az emberekből. Rendetlen külső sokszor rendetlen belsőt takar.

Az otthon.

A templom után otthonodat szeresd legjobban s legszívesebben ott tartózkodj. Még a madár is szereti fészket és ragaszkodik is hozzá, hát akkor mi emberek hogyan becsülnénk azt meg, amikor életünk nagy részét benne töltjük el. Ezért legyen házad tájéka olyan, hogy ott szívesen tartózkodj. Bármilyen egyszerű az nem baj, de ragyogjon minden a tisztaságtól.

A lakásról következtetnek a lakóra és bizony nem ok nélkül. Nálad meg épen sokan és többször megfordulnak s hogy ha ott rendetlenséget, tisztátalanságot tapasztalnak, igen könnyen elvezítéd megbízhatóságodat.

Szobádnak legszebb dísze legyen a feszület; továbbá az Úr Jézus szentséges Szívének képe, („Megáldom a házakat, melyekben Szívem képét felfüggesztik és tisztelik“, az Ur Jézus 10. ígérete Alacogue Szent Margitnak), a Boldogságos Szűz Mária, a Szent Család vagy egyéb szentek képei.

Figyelmedbe ajánlom, hogy amikor elmegy hazulról mindig mondd meg, hol találhatnak meg, mert nem tudhatod mikor hívnak szüléshez. Legokosabban teszed, ha egy fali táblát szerzel, amelyre mindig fölírod tartózkodásod helyét ahol megtalálhatnak.

A titoktartás és a nyelv bűnei.

Mindarról, amit hivatásod teljesítése közben tudsz meg, bűn terhe alatt köteles vagy hallgatni. Ez az úgynevezett hivatali titoktartás. Az ez ellen vétőket, ha a titokszegés által a család, vagy valamely személy jó hírneve kárt szenved, hazánk törvényei is szigorúan büntetik.

Nagyon vigyázz tehát nyelvedre, mert sokan megjárták már emiatt. A Szentírás is azt írja a nyelv bűneiről, hogy: „Sokan hullottak el már a kard élétől, de nem annyian, mint ahányan nyelv miatt mentek tönkre!” (Jézus Sir. fia 28, 22.)

Ne légy hírvivő, hírhordó, mert azonkívül hogy bűnt követsz el, elveszítéd becsületedet és eddigi híveidet, mivel pletykázó, fecsegő személyt senki se szívesen enged házába.

Nagyon sokszor jóvátehetetlen károkat okozhatsz nyelveddel. Tanulmányképen ide iktatok egy példát.

„Egy falu öreg plébánosát egyik mesterember híve hamis hír terjesztése által becsületében tönkretette. A jámbor lelkipásztor a dolgot oly annyira lelkére vette, hogy belebetegedett s ágynak dőlt. Meghallotta ezt a rágalmazó s megbánva aljas tettét, eljött plébánosához bocsánatot kérni. „Megbocsátok — szólta ez meghatottan —, de engedd meg, hogy kis penitenciát szabjak reád. Húzd ki ezt a párnát fejem alól, menj föl vele a toronyba,

nyisd ott ki s engedd a szélnek a tollakat és aztán jöjj hozzám vissza.“ A bűnbánó mesterember mindent szószerint betöltött. Visszajött és ismét megjelent a pap szobájában. „Most még csak egy van hátra — szólta a beteg lelkiatya —: menj, szedd újból össze a tollakat s hozd azokat ismét vissza hozzám.“ „Ó, plébános uram — válaszolt erre a bűnös —, hogyan is tehetném azt, mikor a szél a tollakat ki tudja, hányadik határba hordta már széjjel“. „No, lásd, édes fiam — fejezte be az öreg pap a nagyon is érthető leckét —, nagyon könnyű valamit elterjeszteni, de igen nehéz, sőt teljesen lehetetlen azt ismét összegyűjteni“. Pedig voltaképen ez volna a kötelesség.“

E megható példából tanuld meg és soha el ne felejtsd, hogy az a szó amit egyszer kimondtál, többé már nem a tied. Azért mielőtt bármit is mondasz, jól gondold azt meg. Rosszat ne mondj soha senkiről, nagyon sok lelki nyugtalanságtól és gondtól fogsz megszabadulni. Szabályként tartsd: „Vagy jót, vagy semmit“.

A hivatali eskü.

Hogy hivatásod komoly és felelősségteljes, mutatja ezt az is, hogy erre le kell tenned a hivatali esküt, melynek szövegét ismét emlékeztettedbe idézem:

„Esküszöm és fogadom, hogy kötelességemnek minden szülnél lelkiismeretesen meg fogok felelni s hogy minden mellétekintet nélkül járok el és senkinek szándékosan ártani nem fogok. Fogadom, hogy a reámbizott szülőket, gazdagot és szegényt egyaránt, bábai segítségben legjobb tehetségem szerint részesítem, azokat el nem hagyom és el nem hanyagolom és hogy mindenkor

és mindenben, bábai utasításom értelmében, legjobb képességem szerint fogok eljárni.

Isten engem úgy segítjen!"

Az esküvésre Isten maga adta meg a felhatalmazást.

De tulajdonképen mit tesz esküdni? Esküdni annyit tesz, mint Istent bizonyságul hívni, hogy igazat mondunk. E szerint tehát amikor letetted szülésznői esküdet, ünnepélyesen fölhívtad Istent arra, hogy Ő álljon jót érted „Isten engem úgy segítjen!" mondottad, hogy mindazt ami az eskü szövegében foglaltatik meg fogod tartani.

Ez az eskü azt eredményezi, hogy mulasztásaid által, melyeket hivatásod gyakorlása közben elkövetsz, nem csak kötelezettségedet, hanem esküdet is megsérted.

Okosan cselekszel, ha az eskü szövegét minél gyakrabban elolvasod, mintegy figyelmeztetésül, hogy mire is esküdtél.

A szülésznő mint tanácsadó.

Ha valaki tanácsot kér tőled, szent komolysággal és értelmesen válaszolj, hiszen a tanácsadás is hivatásodhoz tartozik.

Előfordulhat azonban az a szomorú eset is, hogy valamely magáról megfélemedezett anya *bűnös dologra kér tőled tanácsot. Ez esetben súlyos bűn terhe a tőle lelkiismeretbeli kötelességed ezt megtagadni és őt minden erőddel igyekezz e szándékáról lebeszélni.*

I.

Az esetben, ha valaki a gyermekáldás (fogamzás) megakadályozására kér tanácsot, jelentsd

ki, hogy ez súlyos bűn és te bűnös dologra nem vagy hajlandó tanácsot adni. Továbbá világosítsd fel az illetőt a következőkről:

1. A házastársaknak, ha a házastársi jogokkal élnek, a gyermekáldást (fogamzást) semmiféle módon nem szabad kizárni s kötelesek azt Istentől elfogadni. Aki ez ellen vét, súlyos bűnt követ el.

2. Ez a bűn *egészségi szempontból* is előbbutóbb, de egészen biztosan megbosszulja magát, mert a természet törvénye ellen van; a természetet pedig becsapni nem lehet. Nagyon sok életunt sápadt, ideges, hisztériás, neuraszténias aszszony ennek a bűnnek következtében viseli a felsorolt betegségeket.

3. Továbbá az ilyen „védekezők“ lelkén ott van az *állandó büntudat*. Mert hiába! Az Isten áldó kezéből bosszú nélkül nem lehet kiütni az áldást. „Istent nem lehet gúnyolni“. (Szt. Pál lev. Gal. 6, 7.) *Igy lesz azután a gyermekáldás helyett gyermekátok.*

4. Ha azt mondaná valaki, hogy neki betegsége miatt kell óvakodni a gyermekáldástól, erre világosítsd fel, hogy *a gyermekáldás elkerülésének egyetlen megengedett és bűn nélküli módja: nem élni a házastársi jogokkal*. Ehhez bizonyos, hogy mély lelkiélet szükséges s ezért ajánld az illetőnek, hogy forduljon tanácsért a lelkiatyához.

II.

Ha pedig valaki a magzatgyilkosság bűnére akarna rávenni vagy kérne tanácsot, jelentsd bátran és őszintén ki, hogy te mint tisztességes, lelkiismeretes szülész nő erre az erkölcstelenségre semmiképen nem vállalkozol és erre tanácsot sem adhatsz,

mert a gyilkosságot Isten és hazánk törvényei is tiltják, akár felnőtt ember, akár még meg nem született ember életéről van szó.

Azonban *mindig nyugodtan, krisztusi szeretettel és szent komolysággal beszélj az illetőkkel. Föltétlenül világosítsd fel a bűn súlyosságáról, mely történhetik például a következő módon.*

1. „Amikor a nő elmondotta, hogy mi a szándéka, kérdezd meg: „No lássuk csak tisztán ... ugyebár maga anyává lett? ... Tehát most azért jött hozzám, hogy megfogadjon engem gyilkosnak a szíve alatt élő magzat ellen ... (Most azután magyarázd meg, hogy a magzat élő lény, amelynek halhatatlan lelke van, s közötte és a felnőtt ember között semmi lényeges különbség nincsen ... Isten V. parancsa ... Ártatlan vér ... (lásd a 43, 44. oldalt!) Ez szörnyű bűn volna, mindkettőnk részéről ... A bűn súlyosságát mutatja az Anyaszentegyháznak az az intézkedése is, hogy azokat akik a magzatelhajtás, helyesebben szólva *magzatölés* bűnét követik el, vagy abban segédkeznek, ezen bűnük alól csak a püspök oldhatja fel őket, egyszerű pap csak abban az esetben adhat fölloldozást, ha erre a püspöktől külön fölhatalmazást kap.) ... A lelkiismeret állandó furdalása ...

A testi bűnhődés ... Nagyon sokszor halál a vége ... Soha egészséges nem lesz ... A természet törvényeibe bosszú nélkül nem lehet bele kontárkodni „Istent nem lehet gúnyolni!“ (Szt. Pál apostol levele Gal. 6. 7.)

2. Ha az anya azt mondaná, hogy neki már vannak gyermekei nyugtasd meg, hogy ha a jó Isten megadja a gyermeket, egészen biztos, hogy gondoskodik is róla ... Ahány gyermek, annyi támasz az öregség napjaira ... Ha egy-két gyermek van, nagyon könnyen megeshet, hogy Isten elve-

szi és itt maradnak a szülők gyermek nélkül, mint az elszáradt koronájú fák.

A háború alatt többször lehetett látni, hogy mennyivel másképp viselkedtek azok a szülők, akiknek egyetlen fiuk esett el a harctéren, mint azok, akiknek ha el is esett egy gyermekük, de még maradt néhány, akikre számíthattak vénségük idejére.

Na és hátha épen ez az istenadta gyermek, akit még szíve alatt akarna megölni, lesz az egyetlen támasza és öröme élete végéig? ... Most mond el a következő példát.

„Falusi missiót tartott egy lazarista atya s egyik délutáni beszédjében alaposan megmosta a fejét azoknak az asszonyoknak, akik semmiképen sem akarnak gyereket. Amikor végre szobájába tért, bekopogtatott hozzá házigazdájának, a helybeli plébánosnak öreg 80 esztendőös édesanyja: „No páter, a mai beszédje nekem is szólt ám!” — „Ne tessék mondani! — mosolygott az atya az ősz nénikére — ugyan mennyiben? — „Hát anynyiban, hogy valamikor én is voltam fiatal asszony! És hat gyermekem mellett rengeteget dolgoztam, mert szegények voltunk. És akkor jelentkezett a hetedik. Lázadozni kezdtem a jó Isten ellen. Hogy csak én legyek bolond, míg a többi ismerős asszony egy, legfeljebb két gyermekkel páváskodik ...?! De aztán mégsem tudtam magamat rászáni! És megjött a hetedik gyermek. És mégis csak rámnehezedett az Úristen keze! Egymásután hat gyermekem halt meg. Két ízben kettőt is temettem egyszerre, Nem maradt más, mint a legkisebb, a hetedik. Akit olyan nehezen vállaltam: ez a plébános — fiam! — Ha most ez sem lenne? Útszéli koldús lehetnék! Vagy már az sem. És odaát, de szigorúan számonkérte volna az Úr

azt a sok jót, ami az én derék, szentéletű papfiam révén az emberekre háramlott! Ami mind elmaradt volna, ha annak idején én is a többiek után megyek ...“

Beszélg azután az isteni gondviselésről ... „Ha ad a jó Isten bárányt, ad neki legelőt is“ ... Isten nem kíván senkitől lehetetlent ... A házasság szentségében külön kegyelmet ad Isten a nőnek, hogy az édesanyjai méltóságot az Ő szent akarata szerint tudja betölteni ...

Bizonyára ha mindezeket és esetleg saját bölcs tapasztalataidat is hozzátéve, kedvesen, igaz meggyőződéssel mondod el, sikerül lebeszélni az anyát a bűnös szándékról és akkor amint a Boldogságos Szűz az Isten akaratának megfelelően az angyal felvilágosító szavai után vállalta az édesanyjai méltóságot, mondván „Ime az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint“ (Lukács I. 38.) a te angyali lelkületedből fakadó szavaidra is vállalják a nők az anyaságot.

Természetesen, hogy szavaidnak ilyen hatása legyen, ahoz igazán angyali lelkület kell, mely csak példás katolikus életedből fakad. Az anyaságról és a gyermekáldásról tisztelettel szólj, mert ezekről „Ha valaki beszél, mintegy Isten szavaival beszéljen: hogy mindenben Isten tiszteltessek. (Szt. Péter lev. I. 5. 11.)

Ajánlom elolvasásra és terjesztésre a „Szülé-
tésszabályozás című könyvecskét, me'y katolikus szellemben nagyon szépen tárgyalja az anyaság és a gyermek kérdését.*

Megjelent Székesfehérváron, Debreceny István könyvnyomdájában. Ára 50 fillér. Kapható bármely könyvkereskedésben.

Kitűnő könyvek még: Dr. Csaba Margit: Amit

a serdülő leánynak tudnia kell. Amit a nagy leánynak tudnia kell. Amit a fiatal asszonynak tudnia kell. Amit az édesanyának tudnia kell. Mind-egyikből sokat tanulhatsz.

A szülésznő és a védőnő együttműködése.

Ahol intézményesen látják el az anya- és csecsemővédelmet az *Országos Stefánia Szövetség védőnői* vagy a *Zöldkeresztes védőnők* ott a nemes cél érdekében *erkölcsi kötelességed a velük való együttműködés. E kiváló képzettségű nőktől nagyon sokat tanulhatsz, mely csak hasznodra lehet.*

Szépen ír a szülésznő és a védőnő együttműködéséről „*A Zöldkereszt Tudósító*“-ban (IX. évf., 6. szám 1938. június, 93–94. oldal) *Dr. Szénágy József* főorvos „*Az intézményes anya- és újszülött védelem legközelebbi feladatai*“ című értékes cikkében :

„Az anya- és újszülöttvédelem kimélyítésében . . . mindennél fontosabbnak látom a *legmegértőbb együttműködést a magyar bábakarral . . . A lényegét itt abban látom, hogy az orvos irányítása mellett a védőnő a legnagyobb részt gazdasági jellegű egészségvédelmi munkássága teljes mértékben kiegészítse a szülésznőnek a Magyar Bábarendtartásban összefoglalt hygiénés, tehát tehát jóformán teljes egészében egészségi jellegű, a terhes, szülőnő, a gyermekágyas és az újszülött gondozására és ápolására vonatkozó munkáját.* Ez a munkaegyüttes azonban csak akkor teremhet igazán szép gyümölcsöt és mélyértékű eredményeket, ha az orvos, a védőnő és a baba egymástól élesen különböző munka- és működésköre tökéletes harmóniában, szinte fogaskerékszerűen kapcsolódik össze és hatásköri túllépés nélkül, egymás munkáját és működéskörét tisztelve és megértve, az anyagi érdekek félretevésével egyedül csak és min-

dig az anyák és újszülöttek érdekeit szolgálja“.

Ha azután ez az *ideális együttműködés, mely igen fontos egyéni és nemzeti érdeket szolgál*, sikerül, akkor mielőbb elérhető lesz az a kíváncsi is, hogy „*a magyar bábának az intézményes anya- és csecsemővédelemben meghatározott helye és kibővült munkaköre mint nemzetmentő munka elismeressék és megfelelő erkölcsi és anyagi elismerésben is részesíttessék*“. (Főnt idézett helyen.)

Mert hála Istennek és a magyar kormány kitünő közegészségügyi szerveinek hazánkban minden remény meg van arra, hogy a jövőben is, mint eddig az illetékes körök sokat tesznek az édesanyák és gyermekeik védelme érdekében. Ebben pedig szép munkakör vár a hivatásuk magaslatán álló szülésznőkre és védőnőkre azaz ezek harmónikus együttműködésére. Éppen ezért Krisztus Urunk lánglelkű apostolának Szent Pálnak szavaival „*Kérlék . . . titeket, testvérek, a mi Urunk Jézus Krisztus nevére, hogy mindnyájan ugyanazt mondjátok és ne legyenek köztetek pártoskodások: hanem legyetek tökéletesen egyek ugyanegy értelemben és ugyanegy véleményben*“. (Szent Pál ap. lev. Kor. I. 10.)

Végszó.

Kedves Testvér!

Ha valamit nem értenél meg e könyvben, lelki ügyben fordulj bizalommal plébánosodhoz; orvosi dologban pedig orvoshoz, akik szívesen szolgálnak magyarázattal.

Kívánom, hogy mindaz amit tanultál szolgálja Isten dicsőségét, lelked üdvösségét, Egyházunk és Hazánk szent ügyét.

M. I. N. D.

Tartalom.

	Oldal
Előszó és bevezetés.	
Előszó	5
Bevezetés	7
Szent az anyaság! A gyermek az Isten szent ajándéka.	
Szent az anyaság!	11
A gyermek az Isten szent ajándéka	13
Az édesanya és a gyermek lelke.	
Az édesanya lelke	19
A gyermekek lelke	20
A keresztség szentisége.	21
A keresztség szükségessége	21
Mi lesz a keresztség nélkül elhalt kisdedek lelkével?	21
A keresztség hatásai	22
Mi a keresztség anyaga?	22
A keresztség alakja	23
Mikor kell a kisdedeket megkeresztelni?	23
A keresztszülők	23
Ki lehet keresztszülő?	24
Az ünnepélyes keresztség szertartása és egyéb tudnivalók	25
A keresztség szertartásainak rövid magyarázata	27
Avatás vagy egyházkelő	30
Az avatás szertartása	30
A megkeresztelt és keresztleetlen kisdedek temetése	31
Rendkívüli esetek	
A szükség keresztség	35
A álmál (asphyxia)	35
Ikrek	36
Torzszülöttek (szörnyszülöttek)	37
Koraszülöttek	38
Magzatelvetélések (abortus)	39
Mi a teendő, ha a magzat peteburokban születik?	40
Szülésközbeni keresztelés	40

Szent az emberi élet.

Isten a sarjadó emberi életet is védi!	43
Az édesanya és a gyermek szolgálata.	
A szülésznői hivatás	53
Szeresd és gvakorold vallásodat!	53
Szeresd hivatásodat!	59
A jó modor	61
Testápolás	61
Öltözködés	62
Az otthon	62
A titoktartás és a nyelv bűnei	63
A hivatali eskü	64
A szülésznő mint tanácsadó	65
A szülésznő és a védőnő együttműködése	70
Végszó	72

1942/43 525

XFA 124246

